

Japāna

Vispārīgā informācija

Oficiālais nosaukums:	Japāna
Valsts iekārta:	konstitucionāla monarhija
Galvaspilsēta:	Tokija
Valsts valoda:	japāņu

Teritorija

Platība:	377 835 km ²
Sauszemes robeža:	0 km
Krasta līnija:	29 751 km
Administratīvais iedalījums:	47 prefektūras
Lielākās pilsētas:	Tokija, Osaka, Nagoja, Jokohama, Fukuoka, Sapiro, Kobe, Kioto, Kavasaki, Hirosima

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (1.04.2015):	126,9 milj. *
Pieaugums (2014):	-0.17%***
Nacionālais sastāvs (2004):	japāņi 98,5%, korejieši 0,5%, ķīnieši 0,4%, pārējie 0,6% <i>piezīme:</i> 1990 gados ap 230 000 Brazīlijas japāņu emigrēja uz Japānu darba meklējumos, 2004. gadā kāda daļa atgriezās Brazīlijā***
Reliģijas (2005):	sintoisti (83,9%), budisti (71,4%), kristieši 2%, pārējie 7,8% (no tiem kristieši – 0,7%) <i>piezīme:</i> kopējais ticīgo skaits pārsniedz 100%, jo daudzi ir gan sintoisma, gan budisma piekritēji ***

Ekonomiskie rādītāji

IKP (2014):	4,75 triljoni USD**
IKP pieaugums (2014):	1,3%***
IKP uz vienu iedzīvotāju (2014):	36 194 USD**
IKP PPP (2014):	4,81 triljoni USD*** (5. vieta pasaulē)
IKP PPP uz vienu iedzīvotāju (2014):	37 800 USD*** (43. vieta pasaulē)
IKP nozaru dalījumā (2014):	lauksaimniecība 1,2%, rūpniecība 25,7%, pakalpojumi 73,1%***
Eksports (2014):	710,5 miljardi USD****
Imports (2014):	811,9 miljardi USD****
Eksporta partneri (2013):	ASV 18,5%, Ķīna 18,1%, Dienvidkoreja 7,9%, Taivāna 5,8%, Taizeme 5,0%, Honkonga 5,2%, Singapūra 2,9%, Austrālija 2,4%, Indonēzija 2,4%***
Importa partneri (2013):	Ķīna 21,7%, ASV 8,4%, Austrālija 6,1%, Saūda Arābija 6,0%, AAE 5,1%, Katara 4,5%, Dienvidkoreja 4,3%, Malaizija 3,6%, Indonēzija 3,5%***
Eksporta produkti:	transporta līdzekļi, to aprīkojums, pusvadītāji, elektrotehnika, ķīmiskie izstrādājumi
Importa produkti:	iekārtas un to aprīkojums, naftas produkti, pārtikas preces, ķīmiskie izstrādājumi, tekstilizstrādājumi, izejvielas
Galvenās nozares:	mašīnbūve un elektronika, metālapstrāde, kuģu būvniecība, ķīmiskā rūpniecība, tekstilrūpniecība, pārtikas rūpniecība
Dabas resursi:	niecīgi minerālie resursi, zivis
Ienākošās uzkrātās ĀTI (2014):	205,5 miljardi USD****

* Statistics Bureau - <http://www.stat.go.jp/english/>

** Cabinet Official, Government of Japan - <http://www.cao.go.jp/index-e.html>

*** Central Intelligence Agency – www.cia.gov

**** Japan External Trade Organization - www.jetro.go.jp

***** European Central Bank, <http://sdw.ecb.europa.eu>

Izejošās uzkrātās ĀTI (2014):	1,28 trilj. USD****
Valūta (2014):	Japānas jena (JPY, ¥); 1 EUR = 140.31 JPY *****
Fiskālais gads:	no 1. aprīļa līdz 31. martam
Inflācija (2014):	2,8%*
Bezdarba līmenis (2014):	3,6%*
Uzņēmuma ienākuma nodoklis:	25,5%

Papildus informācija

Tālsarunu kods:	+81
Interneta TDL:	.jp

Japāna ir salu valsts Austrumāzijā, kas atrodas Japānas salu arhipelāgā Klusajā okeānā, netālu no Āzijas kontinenta. Japānas četras lielākās salas ir Hokaido, Honsju, Sikoku un Kjusju. Valsti no austrumiem un dienvidiem apskalo Klusais okeāns, bet no rietumiem un ziemeļiem – Japāņu jūra. Vairāk nekā pusi valsts teritorijas klāj meži. Salu ainavai raksturīgi ne pārāk augsti kalni, ar mežiem apaugušas nogāzes, straujas upes, ezeri un nelieli, bet augļīgi līdzenumi. Japānas visaugstākais un vispopulārākais kalns ir Fudzijama. Japāna ir seismiski aktīvs reģions ar biežām zemestrīcēm un aktīviem vulkāniem. 2011. gada 11. martā Japāņu piemeklēja 9 balles stipra zemestrīce ar vairākus metrus augstu cunami, nodarot lielu postu Japānai un tās iedzīvotājiem. Zemestrīces epicentrs atradās okeānā 24 km dziļumā.

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes veido tikai 12% no zemes kopplatības. Minerālie resursi ir niecīgi, izņēmums ir ogles. Straujās upes izmanto hidroenerģijas iegūšanai, taču galvenais enerģijas avots ir importētā nafta. Upes lielākoties nav piemērotas kuģošanai, izņemot divas - Išikari un Šinano.

Japānu iedala sešās klimata zonās:

- Hokaido sala: šajā teritorijā, kas atrodas vistālāk valsts ziemeļos, ir mērens klimats ar garām, aukstām ziemām un vēsām vasarām. Nokrišņi nav pārāk spēcīgi, bet ziemā parasti veidojas lieli sniega sanesumi.
- Japāņu jūra: Honsju salas rietumu piekrastē ziemā ziemeļrietumu vējš izraisa spēcīgu snigšanu. Vasarā klimats ir vēsāks nekā teritorijās ap Kluso okeānu, tomēr reizēm šajā reģionā ir ļoti augstas gaisa temperatūras, ko rada fēna vējš.
- Centrālā augstiene: reģionam raksturīga liela starpība starp dienas un nakts, kā arī vasaras un ziemas gaisa temperatūrām. Nokrišņi samērā maz.
- Japānas iekšējā jūra: kalni Čjūgoku un Šikoku reģionos pasargā šīs teritorijas no sezonālajiem vējiem, mēreni laika apstākļi pieturas visu gadu.
- Klusais okeāns: dienvidaustrumu sezonālie vēji atnes austrumu piekrastei aukstas ziemas ar nelielu sniega daudzumu un karstas mitras vasaras.
- Rjukjū salas: šajās salās ir subtropu klimats ar siltām ziemām un karstām vasarām. Bagātīgi nokrišņi, it īpaši lietus sezonā. Salas itin bieži piemeklē taifūni.

Visaugstākā gaisa temperatūra, kāda jebkad fiksēta Japānā, ir 40,9 °C.

Japāna pēc IKP kopapjoma ieņem 4. vietu pasaulē. Tā ir viena no galvenajām automobiļu, dažādu mašīnbūves preču, elektronikas un elektrotehnikas, kuģu, ķīmiskās rūpniecības un farmācijas preču ražotājām, kā arī starptautisko transporta un sakaru pakalpojumu sniedzējām pasaulē.

Lielākā lidosta valstī ir Tokijas Starptautiskā lidosta, kura pēc pasažieru skaita ierindojas 3. vietā pasaulē. Savukārt nozīmīgākā Japānas osta ir Nagojas osta, kas atrodas Ises līcī.

Valsts administratīvo iedalījumu veido 47 prefektūras. Japānas politiskā iekārta ir konstitucionāla monarhija. Valsts galva ir imperators.

Tokija ir valsts galvaspilsēta un lielākā pilsēta Japānā pēc iedzīvotāju skaita, pārējās lielpilsētas ir Osaka, Jokohama, Nagoja, Fukuoka, Sapiro, Hirosima un citas.

2012. gada oktobrī iedzīvotāju skaits Japānā bija 127,5 milj. Apdzīvotības blīvums šajā valstī ir viens no augstākajiem pasaulē. 98,5% iedzīvotāju ir japāņi. Japāņi ir dažādu rasu pēcteči, kas senatnē ieceļojuši salās no Āzijas. Viena no vissenāk ieceļojušām grupām ir aini, kas vēl joprojām mīt Hokaido.

Valsts valoda ir japāņu. Galvenās reliģijas ir sintoisms un budisms. Pēc II pasaules kara populāras

ķļuva dažādas sekta, tā sauktās „jaunās reliģijas”. Japāņu reliģiskos uzskatus ir ietekmējusi arī ķīniešu ētiskā un filozofiskā uzskatu sistēma - konfūcisms.

Japānā ir viens no augstākajiem ienākumu līmeņiem uz vienu iedzīvotāju salīdzinājumā ar citām Āzijas valstīm. Arī sociālās labklājības un veselības apdrošināšanas programmas paredz visiem sabiedrības slāņiem taisnīgu pakalpojumu klāstu un finansiālu nodrošinājumu. Tomēr Japānas labklājības politikas veidotājiem jāreķinās ar to, ka 21. gs. Japānas iedzīvotāju skaits samazināsies (iedzīvotāju

skaita samazināšanās pirmo reizi konstatēta 2005. gadā) un pieaugs veco ļaužu īpatsvars. Pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas aplēsēm paredzamais mūža ilgums Japānā ir pats augstākais pasaulē – 82,6 gadi.

Japānas izglītības sistēmai ir augsts starptautiskais novērtējums. Tokijā un Kioto atrodas nozīmīgākās valsts universitātes.